

حيات

حياتہ راہما حیات... ریاضہ راہا جہنم حیات فانالم...!

- نیچہ -

ادارہ مرکزی :

آنقرہ دہ ، استانبول جادہ سندہ آنقرہ
معارف امینلکی پائندہ کی دائرہ

استانبول بوروسی :

استانبول دہ ، باب عالی جادہ سندہ رسلی پرشہ
ادارہ خانہ سی داخلندہ کی دائرہ
تلفون : ۳۶۰۷

نسخہ سی ہربرہ ۱۰ غروشرہ .

سنہ لکی پوسٹہ ایلہ ۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۴ دولار) .

ایونہ واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسہ
مراجعت ایڈیٹر .
پازی ایشلرینک مرجعی آنقرہ مرکزدر .

صافی : ۱۲

آنقرہ ، ۱۷ شباط ، ۱۹۲۷

۱ نجی جلد

یکی اخلاق

کچن کون برغزتہ ، اخلاق سز لک چوغالمہ سندن ،
کنج لردہ کی اکنجہ وسفاهت ابتلا سندن شکایت
ایڈیورڈی . بوشکایت زمان زمان تکرر ایدر .
قونوشد یغکز آدم لرم عمومی احوال دن بحث ایدر کن
سوز آراسندہ ، زمانک اخلاقی سقوطنی آجی
برتاثرلہ تعریف ایدرلر . بو قطعی حکمدہ نہیہ
استناد ایتدکلرینی صورسہ کز ، سزہ صوک
زمانلردہ اورتالنی استیلایدن دانس مراقندن ،
فحشک آرتدیغندن ، قادیئلہ ارکک آراسندہ کی
مناسباتک کیتدکجہ لاابالیشدیگندن ، صیق صیق
اورتادن غائب اولان کنج قیزلردن ، جنایتلرک
وخرسز لقلرک چوغالمہ سندن ، سوء استعماللردن
بحث ایدہ جکلردر . بونلر ، فی الواقع ہر کون
غزتہ ستونلرینی دولدیران و دماغدہ شدتلہ
محفوظ قالمق قوتنہ مالک اولان وقعہ لک خلاصہ سندن
عبارتدر . بر جمعیتک اخلاق سویہ سنہ دائر
حکم ویررکن ، یومی غزتہ شئوننی وثیقہ دیہ
کوسترمک ر ملتک تاریخی قورو روایتلر
اوزرینہ یازمغہ بکزرہ .

فردلر ایچون اولدینی کی ملتر ایچون دہ
کندی نفسی حقندہ حکم ویررکن متواضع
و محویتکار داورانمق ایی بر مزیتدر . فقط
بدینلکی افترایہ قدر کوتورمک دہ ایی براعتیاد
دکلر . کندی کندیمزہ افترا ایتہیلم . وقوعاتہ
سطحی برنظر بزی اکثریا پک یا کاش حکملرہ
سوق ایدر . شو ویا بو نوع حادثہ لک غزتہ
صحیفہ لرنده ، دیگر حوادثہ نسبتلہ مبالغہ لی بر

شکلده برطوتسمی ، یاخود بوکی حادثہ لک اخلاقی
حسارمنزی ماضیہ نظرآ دہا فضلہ رنجیدہ
ایتمی ، اخلاق دویغولرینک آزالدیغہ وغیر
اخلاقی حرکتلرک چوغالدیغہ علامت اولاماز .
بوخصوصدہ دوغرو برحکم ویرہ بیلمک ایچون ،
قانونک تجزیہ ایتدیکی جرملرک حقیقی مقدارینی
بولق و اخلاقی وجداندہ جرملرہ قارشى موجود
حساسیتک ، عکس العمل قابلیتک درجہ سنی
اولچمک و بونی ہم ماضی ایلہ ، ہم دیگر جمعیتلرہ
مقایسہ ایتک لازمدر . اخلاقندہ سقوط اولان
بر جمعیت ، ایچندہ آز چوق جرم ایشلہن
بر جمعیت دکلدر . چونکہ شیمدیہ قدر تاریخندہ
موجود اولمش هیچ بر جمعیت یوقدرکہ ،
اورادہ دائما جرم ایشلہنمش اولماسین . اندیشہ
ایدیلہ جک اخلاقی حال ، دہادوغروسى اخلاق
آناشیمسی ، وجدان عامہ نک جرملرہ قارشى
حساسیتنی وعکس العمل قابلیتنی غائب ایتمسیدر .
جزا قانونک بعض خصوصاتدہ شدتلنمہ سنی ،
افکار عامہ دہ مبالا تملر لقلرہ قارشى قوتلی بر تقبیح
جریانى حصولہ کلمہ سنی بونک عکسنی اثبات ایتزمی ؟

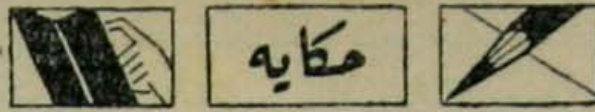
« اخلاق سزلق » حکمنی ، بویلہ مطلق
و قولای بر شکلده ویرمہ مکملہ برابر ، اخلاق
تلقیلرندہ بویوک بر تبدل اولدیغنی دہ سویلہ مک
لازمدر . حقوق قاعدہ لرنده ، اقتصادی مؤسسہ
لردہ ، بدیعی ذوقلردہ درین تحوللرہ شاهد
اولوبورز . بوتون دنیادہ کی جمعیتلری ادارہ
ایدن « قیمت » لک بویلہ آلت اوست اولدینی
بر دوردہ اخلاقی قیمتلرک اسکی شکللرینی
محافظہ ایتمی بالطبع قابل دکلدر . اخلاق دہ
بر تکامل کچیوریور . بوکونکی حال ، بر انتقال
دورہ سیدر . اخلاقی دستور عمللر ، شمدیہ
قدر قوتلرینی دینی حسیاتدن آلیورلردی .
اونلرہ ، غیر قابل تجاوز ، قدسی برماہیت ویرن

شی ، ماضیدہ دینی اعتقادلرہ ممتاز اولہرق موجود
اولملریدر . دینی حسیات وجدانلرہ قوتلہ حاکم
اولدینی زمانلر اخلاق دویغولری دہ تزلزلہ اوغرا .
مایان برولایتہ مالکدی .

فقط دینی اعتقادلر صارصیلنجہ ، اخلاق
حساری مسندسز قالدی . ماضیہ رجوع قابل
اولمادینی ایچون اخلاقہ بو قوتی بخش ایدہ جک
یکی بر منبع بولونجہیہ قدر بوبحران دوام
ایدہ جکلدر . بوتون غرب ملتلری بو بحراندن
شکایت ایڈیور . فقط بویکی منبع بولونمشدر . شمدیہ
قدر حسی اولان اخلاق ، آرتق « عقلی » اولاجقدر .
لائیک اخلاق ، عقلہ استناد ایدن اخلاقدر .
یکی یتیشن نسللر بو اخلاقی اوکرہ نہ جکلردر .

فقط عقلی اخلاقی ، اخلاق نظریہ لریلہ
قاریشدیر ماملیدر . اختباریہ ، نفعیہ ، فکریہ ، عقلیہ الخ .
بوتون بوجشیدچشید اخلاق نظریہ لرینک حقیقتلہ ،
شائیتلہ علاقہ لری یوقدر . حیاتدن آیری اولان ،
بوجرد اخلاق فلسفہ سنی رینہ مشخص بر « اخلاق
علمی » قائم اولمقدہ در . اجتماعیاتک یاردیمیلہ عرف
تدقیقاتنہ استناد ایدن بو علم ، بر ملتک مؤسسہ لری ،
وجدان عامہ نک مؤیدہ لری آرقاسندن ، بالفعل
موجود اولان اخلاق قاعدہ لرینی ، اخلاقی فکر
حرکتلرینی بولاجق ، بر ملتک « خیر و شر » دیدیکی
شیلری ، اخلاقی قیمت حکملرینی میدانہ
چیقارہ جقدر . بو صورتلہ شمدیہ قدر طبیعت
حادثہ لرینی تنویر ایدن علم ، شمدیدن صوکرہ
وجداندہ حاکم اولہجق واورادہ بوش قالان
یری دولدیراجقدر . طبیعت اشیا سنک ، طبیعت
حادثہ لرینک ناصل آیری آیری علملری تشکل
ایتدیسہ ، استقرا طریقہ اخلاقی فکر لک دہ بر
علمی وجودہ کلہ جکلدر .

مکتبلردہ اخلاق تدریس آتمزہ ، اخلاقی
تربییہ بزدہ شمدیدن بو استقامتی ویرملی ز .
نجم الدینہ صادرہ

مکتب چو جوئی

۱

- له تون فرایه « دن -

وکیل قیزم ،

سندن هیچ منون دکلم . مادام (فحرونده) دن
خبر آلام : کوچوک قارده شک لولو خسته ایمش .
نم بوقلمی حس ایشدیرمه کی تنیه ایتمدم .
حالبوکه اویزک اداره سی جوق بوزولش .
بر آتیه نک کوزل اخلاقی و بجزیکلی اولادلی
اولاماسی ، کوزی آرقاده قالمادن بر آی حبس
یاتاماسی جوق آجینه حق شیدر .

کچن صالی کونی لولونک غیب اولدینی ، سواقده
اودن بر چاریک ساعت اوزاق بر یرده بولدیکی
سویله یورسک ... دوغروسی بوکا هیچ عظم یرمدی
دها یورومکه باشلامایان ، سورونه سورونه امله یین
بر مینی مینی جوجوق اورالره قدر ناصل قاجار ؟
دیمک که قارده شلرک مکتبه ، سن چاماشیر
خانه ده ایکن اؤک قاپیسی آجیق قالمش . باق ماشاءالله
اون یاشی کچمش بر قیزسک ، نه وقت عقلک باشکه
کله جک ؟

صوکر لولو اوصلو بر جوجوقدر . نه دیه
اودن قاجوب سواقلره دوشسون ؟ دیمک که یچاره یه
یه جک ویرمه یی اونوتدک .

هر حالده قارداشک بر زمان کندی کنده
اوده کی ترلکلره ، آتش کوره کیله ، کومورله
اوینامش ، صوکر طیبی قارنی آجیقشدر . ماصه نک
یاتاغک آلتنده ییه جک برشی آرامش ، بولاماشدر .
فضله اولارق قاپی ده آجیق کورونجه امله یه
مردیوه نه کیمش ، سورونه سورونه آشای ایتمشدر .
بویله جه سواقی بولونجه یه امله یه ایستدیکی
بره کیمه سنه بر مانع قالمز دکلی ؟

لولو بزم سواقک قالدیریمندن ایرلادینی مدتجه
قورقوله جق برشی یوقدر ... هر حالده جاده نک
اورتاسنه اینه من ، چونکه هم صودن قورقار ،
هم ده قالدیریمک کنسارندن آقان چرکف صولری
اونک ایچون بر دره قدر کیشدر .

مجموعه سنک بو ونکی ماهیتی بزی یونان نشریاندن
نونه کوستریمه مجبور بر قاجق قاردار دوش وندر .
آتیه تجارت اوطه سنک فراسنجه انتشار ایدن
مجموعه سی ده هیچ شبهه سزکه ، استانبول تجارت
اوطه سنه منتظماً کلکده در . اگر نشریات شعبه سی
کندی مجموعه سیله آتیه مجموعه سی آراسنده شمدی .
قاردار بر منایسه یا پیغه نزل ایتمه دیه لطفاً بونی بوندن
صوکر بو بوک بر دقت و انتباهله یاسین ! و بزه
قصه دن حصه قایدینی ده قیصه بر زمان طرفنده اثبات
ایسین ! بوتون تمیز بو .

ع

انتشار ایتمه دی بلکه بو قاردار شدت و اهمیتله
موضوع بحث ایتمک لزوم کورمزدک . فقط استانبول
تجارت و صنایع اوطه سی گبی مهم بر مؤسسه نک مجموعه .
سنده بو قاردار صودن بر یازیک بری اولاماسی لازم
کلیردی . بوکا تحمل و مساعد ایده نلره دوغروسی
هم شاشیلیر ، هم قیزیلیر . چونکه استا ول تجارت
اوطه سی مملکت اقتصادیاتی حقنده اک مونوق ، اک
اطرافلی معلوماتی طوبیلا یایله جک بر موقده در حتی
اک مهم وظیفه لرندن بری ده بودر . بزه ، استا ول
تجارت اوطه سی مجموعه سنده اقتصادیا تمزه عا ئد جدی
علمی تدقیق کورمک ایسترز . بو بزم حقمزدر .
یوقه ۱۹۲۶ سنه سی ره قوائه سنک کچن سنه کنه
نسبتله « بر آز آجیق » کوستریمش اولدینی ، اعتراف
ایده لم که ، بر بقالده بیلیر !

استانبول تجارت اوطه سی مجموعه سنک ایکی ،
اوج سنه ک قولکسیونلری آلیکز و تدقیق ایدیکر :
مملکت اقتصادیاته دائر اطرافلی ، اساسلی ، عددلره ،
واقعه لره مستند همان هیچ بر یازی بولامایا جسیکز .
بعضی اندر استشارلرک موجودینی انکار ایده یه یز .
فقط بونلر مع الاسف مجموعه نک عمومی قاراقته رینه
تأثیر اجرا ایده یه جک بر نسبتده در .

بو مجموعه بزه تورکیه اقتصادیا تندن زیاده جهان
اقتصادیا تی طائیر . و صانکه بو مقصدله انتشار ایدر .
چونکه « ایشک قولای » بونی آمردر : اوطه یه
هر طرفدن کلن مجموعه و غزته لر دن ترجمه لر یاباراق
صحیفه لری دولدورمق ، هیچ شبهه سزکه ، تورکیه
اقتصادیا تنک هر هانکی بر شعبه سنه عا ئد باشلی باشنه
علمی بر نه تود یانقندن دها قولای بر ایشدر .

ایسته بو تعاملا ک ده کیمه سنی حرارتله غنی اید یورز .
بز ایستورز که ، استانبول تجارت و صنایع اوطه سنک
مجموعه سی هر شیدن اول تورکیه اقتصادیا تنک صادق
و سیتمه ماتیک بر معکسی اولسون ، چونکه بویله بر
مجموعه یه شدتله احتیاجز واردر . بزجه ان اقتصادیا تی
طائیدیمز قاردار تورکیه اقتصادیا تی طائیرورز .

ایسته تورکیه اقتصادیا تنه عا ئد معلوماتی طوبیلامق ،
سیتمه ماتیریه ایتمک ، و بونلری نشر ایتمک و طیفه سنی
آنجاق تجارت اوطه لری گبی مادی و معنوی وسائطه
مالک رسمی مؤسسه لر باشا ربیلیرلر .

نشریات و طیفه سی بو معاده آ کلامش اولان
ازمیر تجارت اوطه سنک مجموعه سی استانبول تجارت
اوطه سنک نه نسبتله بلکه شکلا دها متواضع فط
محتوات اعتباریله هر حالده دها بوق بوکک
بولونقده ر .

ازمیر تجارت اوطه سنک نشریات شعبه سنی بو
وسيله ایله تبریک و بواسطه ده درینله شهرک و دها
سیتمه مله شهرک ایلرله سنی غنی ایده رز .

استانبول تجارت و صنایع نشریات شعبه سنه
ازمیر مثاندن دها شایان دقت بر نمونه کوستره جکر :

آ تیه تجارت مجموعه سی !

اوت مع الاسف ، استانبول تجارت اوطه سی

معافیته نه ده اولسه لولو هنوز جوجوقدر .
بلکه عقلنه اُسرده جاده نک اورتاسنه ایتز .
معاذالله تراموایلر چیکنه یه جک آدم آرابورلر .
هله آراباجیلرک اوکلرینه آردلرینه باقدقلری یوق .
خوش باقه جق ده اوله لر سورونه سورونه یورون
بر مینی مینی جوجوغی ناصل فرق یسینلر ! هر نه
ایسه سن اونی اوزون مدت آرامش و بر آغا جک
دیننده بولسک ... یورونلقدن ا یورومش ...
یاننده یاتان بر سواق کویکی اونی بکه بور کبی
ایمش ... کلوب کچنر کیمه اونکله مشغول اولما .
یورمش . حتی سن اونی قالدیروب کورتورمک
ایستدیکک زمان بوکوک سنی ایصیرمش .

قارده شلرکه ایی باق ... صاقین کیمه ایله
غاوغا فلان ایدیم دیه ... آنا کک طالعیز باشنه
کلن شی سکا عبرت اولسون ... باق بی هیچ
یوقدن برشی ایچون بر آی حبسه طیقیدیلر ... هم
بیلیورسک که هیچ قباحم یوقدی . اولا دایاغی یین
بن ایدم .

شیمدی ده قارده شک لولونک بوغازی آغریور .
مش ... چونکه سواقده اویورکن اوزرینه یاغفور
یاغمش ... حتی یچاره جوجوق اوکسوردکجه اغرنندن
چاقیل طاشلری جیقیورمش ... جوجوق بو ! نه بیلین ؟
سواقده نه کورسه آغزینه طیقار .

مکتوبی آلیر آلامز لولونک بوغازینه باقایلرک .
بر قاشیق صاپیله زورله آغزینی آچارسک ... چیرپینوب
باغیراجق اولورسه آلدیرما ... قارده شلرینه قوللرینی
طوتدور .

هر حالده سزاوچ قارده ش لولوی لازم کلدیکی
کبی تداوی ایدر سیکز . نه یابایم ، نم شیمدی ا لم قولم
باغلی . اگر لولونک بوغازنده قیرمیزلیق ، التهاب
فلان کبی برشی کورورسه ک رافده بر شیشه
واردر . بر تولبندک اوسته اوندن بر آز قویوب
بویننه صارارسک . صاقین یا کله شکله طوز روحی
شیشه سنی آلام دیه ... معاذالله کذاب کبی بر
شیدر ، جوجوغی یاقار ... خاطر لارسک یا ، بر کون
قارده شک توتور آز قالسین اونی ایچپوردی . برکت
ویرسین تام دقیقه سنده بتمشدم .

شاید لولونک بوغازنده بیاض لکلر کورورسه ک ،
سواقندن بر طاووق توبی بولوب لیون صوبه
باتیر برسک ، صوکر اوبیاض لکلرک اوسته
قوتلیجه سورتسک ... قایچیمزده دئمالیون پارچالری
بولونور ... چونکه قوجاسی قهوه غارسونیدر ...
بوندن صوکر چاماشیرخانه یه کیدرکن لولوی ده برابر
کونور . چونکه آرتق کوزوم پک قورقدی . اونی
اوده برافا که راضی دکلم .

چاماشیرخانه ده لولوی بوش بر قوغانک ایچنه
اوطور نورسک . قوغا بوبوک اولدینی ایچون لولو
ایچندن جیقماز . معافیته سن یه احتیاطاً اونی
کوزیکک اوکندن آیرما .

اودن چیقارکن اولاقوغای مردیوه ندن ایندیر برسک
صوکر لولوی . جوجوغی قووانک ایچنه قویوب
ایندیر برسک بلکه ضبط ایده من ، دوشورورسک .

حيات

حالی عقلی باشمەن آلمەدی . بو نیلری ، شریقلری اوندن زیاده کتەدی . آوونق ایچون سویله یوردم . قومشومز مادام پەتیونک روایتە کورە سەم اوکیجه اویله دیکشەش ، اویله تخفلاشمەش کە ... هەرقیقه باشمی اوموزیمە چویریور ، کوزلرینک حرکت ایدوب ایتدیکنە باقیوردم . ایکی کون یەدەدیک ایچون یکی دوغمەش بر جوجوغە دوغمەدی . بر درلو باشی طوتامایوردی . باغیرامایور ، فقط یاواش یاواش قیبردانیور .

« امداد ! بخی برا قاجمیسک ؟ » دیر کی یوزومە باقیوردی .

بوغازندە کی قەلە اوجی چیقار چیقماز لولو هان سوت ایچمکە باشلادی . حتی چوربا ایستدی .

برەم حوادی دها ... مکتەب مەدرەسی اولیسی کون بزم اوە کەسینمی ؟ اونی طانیسک . اوزون بوی ، کوموش کی بیاض صاجلی ، سرت چەرەلی ، قارتال بورونلی ، قویو لاجورد البەلی بر قادیندر . طبقی اسکی ایمپراطورینچە رەسلینە بکزر .

کچنلرە اوکا بر تەکرە کتیرمەشدری . حدتە : « بن کیمەنک آیاغە کیدەم . ناظر چاغیرە نافلە » دیمەشدی .

ایشتە بو عظمتلی مەدرە بازار صابحی اون پەرە دوغرو بر فیرطنە کی بزم اوە کەدی . توتورکیجە کە کومەکیلە اورتادە کزییوردی . عکسلیکە باقی کە تام اون زماندە سوکوکلرینی دیکمک ایچون جوجوغەک یاواطوننی چیقارمەشدم . برکت ویرسینکە اورتالنی سوپورمەش ، ایصلاق بزلە تخته لری سیلمەشدم .

مەدرە یە اسکیسی کی دیک و سرتدی فقط حالە بر دیکشکک واری : —

جوجوغەم دون سکا بر آرز سرت معاملە ایتم ... وضعیتکزی بیلمیوردم ... سزدن عفو ایستەمکە کەلدم ، دیدی .

باشمک اوستندە کی طاوان اوجسەیدی بو قدر شاشیرمازدم . مەدرەنک یوزینی کورە بیلیمک ایچون کری کری یە کیدیوردم . چونکە بزم بوم آنجق اونک دیز قاقلرینە چیقار . مەدرە پوتینک ایچنە بر چاقیل بارچەسی قاجش کی صیقلمش کورونویور ، باشی صالایارق سویلەنیوردی :

— آ کلایورم ... والدە کز هەرشیلە مشغول اولاییلە جک حالە دکل ... مکتبلر صاندینی سزە بو جورابلری کوندریور ... بر شیتە احتیاجکز وارە سویلەیک ... بز آرتق دوستر دکلکی ؟ کدرلریمزی بر بریمزە اعتراف ایدە بیلیرز .

مەدرە او ایمپراطورینچە طوریلە آلی صیقدی ، هەمدە صاحیدن ، طبقی بر دوستک آلی صیقارکی ... یوزیارت اۆک ایچنی آلت اوست ایستدی . چونکە

مەدرە بزم هانکی قانده اوطوردیغیمزی قایچی یە صورمەشدی . کیدەجکی زمان مەدرە یەن باشی اویله دولمشدی کە زواللی قادین کچە جک بر بولادی . درلو درلو ، توحاف توحاف روایتلر چیقەشدی . کیمی « رئیس جمهور موسیو لوبەنک زوجەسی کەدی » دیر ، کیمی « خایر دکل ... بو قادین پولیس خفیە سیدر » دیه ادعا ایدر .

صاقین قیریق صاندالیەنک اوستنە چقما ... صاندالیەنک قیریق آیاغنی بلیکە بکرمی دفعە سیجیم ایلە باغلادم . فقط بلیکە یە قارده شلرک سیجیمی چالوب طویاچ قیرباجی یاغشدر . کبریت قوطوسی اورتایە بیراقا . ماکی ، دائماً جیبکە طاشیاکی تیبە ایتەم . بو تیبەمەدە بان چیزمەشک ... قارده شک توتورکوکچوک رەنارایلە برابر صامان چوبلرندن جیغارایا یوب یاغشدر آرقالین اودانی طوتوشدیریورلریمش ...

بو درت یاشندە جوجوق بو قدر اخلاقسزلی نرەدن اوکرەنر بیلیم کە ؟ ... بو قدر اخلاقسز قومشو . لریمز اولوشنە جوق جانم صیقیلیور ... قارده شلریکک بورەنار یومورجاییلە اویناماسنە اذن ویرمە . کچدم اونک اخلاقسزلی جوجوقلریمەدە سرات ایدر .

سندن بر شکایت دهاوار . بشنچی قانده اوطوران سرخوشک جازەسی قالدیریلرکن سز شرق سویلە . مشکز . او آداملە برخیلی واز کچیمز واری اما دوغروسی بو حرکتکزی بکتمدم . بزدن بریسی اولسەیدی دە اوشرقی سویلەسەیدی بزم خوشمەزە کیدرمیدی ؟

هە حالە غەلکی باشکە آمالیسک قیزم . طن ایدرم کە حبسخانەدن چیقەقدن سوکرە سزە بر قیز قاردهش دها هدیه ایدە جکم . خوش سز بویله بر سعادته لایق جوجوقلر دکلکزییا ... هەنەایە ... سنی جوق سوەن آنەنک

۲

عزیز آنەم ،

مکتوبک بزی جوق سویندیردی . اونی جوجوقلرە کوستردم ، دها اوصولو اولامزنی تیبە ایتدیککی سویلدم . سندن حوادی الدقلرینە ممنون اولدیلر . سعادتیمزی پوتون مکتب خبر آلدی . بالخاصە توتورک قولتوقلری پک قاباردی . قاردهشم آرقاداشلرینک یانە کیدیور ، هە برینە آیری آیری حوادی تکرار ایدیوردی : « بیلورمیسکز بزم بر مکتوب کەدی . هەم طرفی دە وار ... اوستندەدە پول یاپیشدیرلیمش ... اینانمازسەنک قاردهشمە صور . »

مادام غروندهنک سویلەکلرینە پک اینانما . اونک بر آرز دیدی قودیمچی اولدیغنی بیلیرسک . هەمدە مادام غروندهن بکا کچن کون قالب بر فرائق ویردی ... بونک ایچون قاوغا ایتدک « قازیق قادار قیزسک ... اگر بو فرائقی برینە سورەمزسەنک یازیقلر اولسون سکا ... » دیدی .

او کیچە تام ساعت اونده یەنک دیک . قالب فرائقی سورەجکم دیه سوراق سوراق قوشمەقدن آیاقلرم قیرلشدی . هیچ کیمە آلامایوردی . هەمدە اویله عجیبەسە باصیلیمش بر قالب پاراکە ... اگر صباخلین صایجیلرک آییق اولدینی بر ساعتە چارشییە جیقایدیم دنیادە بو پارانی کچیرە مزدم .

سکا اصل مهم حوادی ویریم : قاردهشم لولو اینی اولدی . خستەلنی دە نه ایش بیلورمیسک ؟ بوغازینە بر دمیر قلم قاجش ... صباخلین اوکسورورکن آغزندن حیقویردی .

بونون کیچە کون دوغونچە قادار نیلر ، تورکولر سویلە یەنک اونی قوجاغندە کز دیرمەشدم . زواللیجیغک

هەم پچارە جوجوغک باشی دوشوب چاریمەدن بوداقلی آغاچلر کی یامری یومرو اولدی . هەمدە قوغا چاریلوب دەلنیر .

سوکر بکا دها باشقە شیلرەدە خبر ویردیلر . قارده شلریکک جورابلرینی دیکشدرمەشک ، فقط کیدیردیکک جورابلر هەنوز ایصلاقش ، توزلاندینی کی مان چامور اولمش ... آفرین قیزم . ماشاالله آنەنک بوزیکی آغیرتیورسک . حتی بو چامورلو جورابلر ایچون بخی مکتبدن چاغیرتمەش . بزم برینە سن کیتەشک ، « آنەنک ایشی وار ، کەمدی . بخی کوندردی » دیمەشک ... مەدرە یارم ساعت سنی آزارلامش . اوە دوندیکک زمان چوربانی آتندە یاغش بولسک ...

اوقت بر صاندالیە اوزرینە اوطورمەشک ؛ قانی قانامانی ، لامبانی یا قانی امال ایدەنک بر حضرت مریم کی هونکور هونکور آغلامغە باشلامەشک . سنک آغلادیغکی کورونچە قارده شلرک آغلامغە باشلامەش . جوجوق قسمی ذاتاً اویله در . باشقە . سنک آغلادیغنی کورونچە اودە آغلامغە باشلار ... ناصل کە کولوشلری دە اویله معناسز و سیسزدر . قایمیزک اوکندن بریسی کچمش اولسە ، قاراندقەدە باغیروب آغلاشدیفکزی کورسە بر فلاکت اولمش صانیدری ... لولو خستە بوغازیلە اوکسورویور ، میمیل باشی اوککلکک ایچنە صوقوب « آنە ، آنە » دیه ایکلە یور ، توتور باغیروب هایقییریورمەش ...

انسان بر آرز غیرتلی ومتین اولمالی وحالە شکر ایتەلی قیزم . دنیادە بزدن دوشکون ، بزدن فقیر دها نیچە انسانلر وار . مادام غروندهن ایلە آکلشقد . سزە هە کون بر فرائق ویرە جک ، قارده شلریکەدە ذاتاً مکتبدە بجاناً اوککەیمکی ویریلیور . دهانە ایسترسک ؟ اللهک بوکونی آرقا یا جفندن امینیسک ؟ سن یاشدە برانسان بو قدر طابانمز اولورمی ؟

مع مافیە جیمسز ، رنکسز ، دورغون ودوشو . نجهلی اولماکە رغماً ، ایتدیکک زمان ، هەم غیرتلی ، هەمدە نشەلی بر قیز اولویورسک ...

صوک خستەلنی هە بر عقلکە کتیر : هیچ آغلامایوردک . بالعکس قارده شلریکی آغلامقدن منع ایدیوردک . بکا لاپلر حاضرلا یور ، یاقیلر یاپیشدیریور ، علجلر ایچیریوردک . هەمدە اووقت شیمدیکندن بریاش دها کوچوکدک . اویله کە بخی تداوی ایدن هکیم بیلە حیرت ایدیور ، « واللی بو جوجوق الی یاشندە بر قوجا قاری کی » دییوردی . آدجغز بزدن ویزیتە پاراسی ایستە یە جکە ماصانک اوستنە علاج پاراسی بیراقدی .

بو هکیم کچن کون سنک بیک کی آغلادیغکی کورسەیدی نەدیردی ، هەمدە اهمیتسز بر ایصلاق جوراب ایچون ... چونکە اوقدر دوشونویورم ، باشقە سبب بولامایورم .

نچرەدە چاشیر قورونق ایچون سکا بر چارە اوکرەنیم . چاشیرلری اوست اوستە آصما ... ایک اوستنە سەیرە سەیرە قوی ... یالکزدقت ایت کە آرقاداشک مارغیرت کی سوغاغە دوشمە یەسک ... قارده شلرکدن برینە صاندالیەنی طوندور ... هەمدە

مولانا يه دأر ...

حاکمیت ملیه نك كچن هفته کی نسخه لر نك برنده بسم آتالای بك (قونیه خلیقات و حرثیاتی) دولای . پیسله بر مقاله نشر ایتدی . بومقاله ده ادبی تاریخمیزك مهم بر نقطه سته تماس ایدیلور : مولانا تورکیدر ؟ ... ده دوغروسی بوسوال سورولمادن درحال مولانا نك تورک اولمادی ، تورک ادبیاتی ایله علاقه دار بولمادی ایلی سورولور .

مقاله محرری ، استناد ایتدیکی ملاحظه لری ذکر ایتدیکی ایچون بو خصوصده فضله برشی دییه میه جکز . (قونیه خلیقاتی) مؤلفلری ، مولانا نك ساده جه یاپدی تأثیر اعتباریله کندی تدقیقلری دائره سته کیردیکی سویله یورلر . غالباً بسم آتالای بك بوقیدی کورمه یه رك ایران شاعری عد ایتدیکی . مولانا نك بویله ملی ادبیات ایله علاقه دار بر تدقیقنامه یه ادخال ایدلسنه علیهدار داوراعشدر .

اولاً شونی سویله یه لم که ادبی تاریخه عاثر مطالعه لرك آرتق شخصی ، عندی اولسی وقتی کچمشدر . علمی تلقیلر ، جمعیتک بوتون مؤسسه لرینه اولدینی کی ادبی مؤسسه یه ده حاکم اولقده ، بیطرف و آفاقی حکملر ایستکده در . بوباقیمه کوره مولانا نك تورک اولماسی نه درجه علمی اولایلیر .

بر نقطه دن (قونیه خلیقاتی) نك مولانا یه بر ویرمکده بك حقلی اولدینی سویله دکدن صوکر ا موضوعمه کچلم :

بره نظرأ مولانا ، هرشیدن اول ، تورک ادبیاتی تاریخنك مالیدر . (سر آمدان سخن) مؤلفنك بوتون غیرته رغماً مولانا ، ادبی مورخیزك تدقیق ایدجکی بر شخصیتدر . بو قناعتمز شو مسندلره استناد ایدیلور .

اولاً ؛ عرقی - قومی مربوطیت اعتباریله مولانا تورکدر . آلزده کی قیدلر و مثبت وثیقهلر ، شاعریک اورته آسیانك قدیم بر مرکزینه ، منسوب اولدینی کوستریور . بو خصوصده شبهه یه اصلاً محل یوقدر .

ثانیاً ؛ مولانا نك تورکلیکی محیطی و اجتماعی وضعیت اعتباریله دوشونیه ییلیر . معلوم بر حقیقتدر که شاعریک ادبی حیاته صححه اولان ساحه ، آنادولونك تاریخی شهری اولان قونیه در . بناء علیه کرک عائلوی مولدی ، کرکه یاشادینی و شخصیتنك شکل ایتدیکی محیط تورکدر .

ثالثاً ؛ ادبی سیسته نك مقایزیه سنی تحریک ایدن قدرت و ذهنیت کوزدن اوزاق طولمالمالیدر . تصوف فلسفه سنی تشریح ایدن مولاناده عجباً اسلامی -

کچن کون موسیو دوغاردون ده بزه اوغرادی . «آنه نك نه دن قاچ کوندر فابریقه یه کله یور ؟» دیدی . «خسته خانه ده» دیدم . قیزدی . «بویله ایدیده برده خسته خانه یه کیده جکه ایشیمز وار ... باق خبر ویرمدی دییه ییک ... بوحال بر آزدها دوام ایدرسه برینه باشقه ایشی آلاجم»

سرخوش قومشومزه کلنجه ، اونك جنازه سی قالدیریلیرکن مخصوص شرقی سویله مدك . محف بر تصادف اولدی . اثباتی ده شوکه بن بو قومشوبه دارغین فلان دکلم . حتی برکیجه اوکا یاردم ایتدم . قومشومز بالیدر کولور مردیوه نك اوست باشندن یووارلاشمیدی . ایکی ساعتدن زیاده بر زمان طاشلقده یاتدی : «آمان یانیورم ... صو» دییه ایگله یوردی . آجیدم . «انسانلره یاردم ایتک بزم وظیفه مندر» دیدم . بر قوغا صو کونوردیم . صوی ایچدکدن صوکر اخی باجامدن یاقلامغه قالماسینمی ؟ آغزینه بر تکه صاووردیم : «کیمک اوخی صوریورسک بابالق» دیدم ...

میسبل دوغدینی گون ایچون بندن بر هدیه ایستدی . آکلاشیلان مکتب آرقاداشلری تشویق ایتشلر ... زهرزوانچی قادی بکا جابادن بر دال چیچک هدیه ایتدی . بنده اوخی بیاض کاغد بولامادیم ایچون صاری بر بقال کاغذینه صاراراق قارده شیمه هدیه ایتدم .

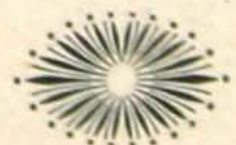
اوکون بر شنبه اولدیندن جوجوقلری «بوت شوموم» ه کونوردیم ، قوقلا سیر ایتدیردم . جوق اکلندک . فقط آقشام اوستی توتور بر جوجوقله قاوغا ایتدی . محله جوجوقلری هپ بر اولدیلر .! طاشله بزی قووالادیلر . زواللی لولو قورقودن بو نك آنلرینی طیرمالایوردی . حاصلی اکلنجه من زهر اولدی .

بزه بر قاردهش ده هدیه ایده جکی سویله یورسک . کاشکه اونك برینه بزه یکی بر مانغال یاخود برر چیفت پوتین هدیه ایتسه ییک ... هر نه ایه ...

جوجوقلر آلرکدن اوپوبورلر . حساب ایتدم . سن تام اون دورت تموز شنلیکی کونی حبسدن چیقه جشک . رافک اوستنده کی بایراغی کوزدن کچیردم . بایراغک ماوی قسمی صولش اما ... قبرمزی ایله بیاض طرفی فنا دکل ... اوکون پنجره منزه آصارز . سنی حسرتله بکله یورز . سنی جوق سون فیرک

.....

رشار نوری

ایرانی اولقندن باشقه و فضله بر هویت یوقیدر ...؟ دینیورکه بکناشیلک مؤسسه سی ، تورک قومنک روحه اوغایان اسلامینک زهدی و سری عمد لرینه قارشى گیزلی بر عصیان اوله رق تجلی ایتشد . بو تلنی یی مولویلکه تطبیق ایتک غریب بردعوا اولاماز . بالعکس هر ایکی مؤسسه ظهور و دوام اعتباریله عینی شرا ط و اوصافه مالکدر . دیگر طرفدن میسیتیک ادبیات ، یالکز مولانا یه عاثر دکلد . بسم آتالای بککده درحال تورکلیکی قبول ایتدیکی یونس امره نك موضوعی ایله ، مولانا نك مدافعه ایلدیکی اساس آراسنده هیچ بر فرق یوقدر . شو حالده موضوع و اساس نقطه سندن مولانا نك تورکلیک ایله یابانچی بر جهتی کورمه یورز .

نهایت لسان مسأله سنی اهمیتله دوشوعک لازمدر . زیرا مولانا نك تورک اولمادیکی کوسترن طاهر ی سبب یالکز بودر . فی الواقع دینه ییلیر که شاعر ، اثرینی عجمجه یازمشدر . بوعتبار ایله ایران ادبیاتنك بر عضویدر . قومی ولسانی بر عصیت ایله اوخی کندی دائره سته چکن حسین دانش ، کذا عینی نوعدن بر عصیت ایله اوخی کندی دائره سندن اخراج ایدن بسم بکلرک بونقطه ده اتحاد لرینه سبب لاندن نشئت ایتکده در . فقط علمی مسألرده بزی ضلالت سوق ایدن مرضی عصیتلردن تجرد ایدر و بو حکمی ویرمکده استعجال کوسترمه یه رك کنیش بر نظرله قلاسیک ادبیاتلرک روح و مفهومی قاورامغه چالیشیرسه ق ده دوغرو اولور .

فی الحقیقه قلاسیک ادبیاتنك بنیه سی و تشکیلی ، بزه مولانا نك عجمجه یازمسی بک طبیعی کوستریور . سلجوقلرده رسمی و ادبی لسان عجمجه در . جمعیتک خواص کچین زمره سی ، کندی ئوزلسانی یادیرغایور . بونك سببی آرامق باشقه مسأله در . حقیقتده لسانلرک ملی وقومی بر ماهیت آلمالری انتباهدن صوکر اوقوع بولویور . غریبه لایتنجه نك ، شرقده قسماً عجمجه و قسماً عجمجه نك علم و ادبیات لسانی اولدینی صیرالرده مولانا نك اثرینی فارسی یازمشدر . فارسینك سلجوقی ادبیاتنه ماده و معناً حاکم اولسی واقعه سی قارشوسنده ، مولانا یی نه حق ایله تورک ادبیاتی حدودندن چیقاریورز ...؟ نرده قالدی که اونك الهه بر قاچ تورکجه شعری ده واردر . حاصلی ، اگر بر مرضیلک وارسه بو ، شخصیتده دکل ، بالذات ادبی مؤسسه ده و تاریخی واقعه ده در .

ایشته بز بوسیلردن طولای مولانا نك تورک ادبیاتی دائره سنده موقعی اولمادیکی مطالعه سنی قبول ایدمه یورز . بلخی - قونیه لی شاعر ، اثرینی فارسی دیلی ایله یازایلیر فقط عجمجه یازمشدر دیه مولانا یی ادبی تاریخمیزدن اخراج ، جوق یا ککش عندی و خطالی بر حکم اولاجقدر .

ص . ف

مدیر مسئول : محمد امین
استانبول - ملی مطبعه